

TESTAREA NAȚIONALĂ - 2007
Proba scrisă de limba și literatura română

Variantă 20

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

Partea I (48 de puncte)

Citește cu atenție textul dat. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre cerințele de mai jos, care se referă la textul marcat cu chenar.

În ziua a patra de Crăciun, pornii la munte cu Damian Pușcașul și cu câinii. Adia aspru vânt al miezului-noptii și omătul înghețat crâșca* ascuțit.[...]

Căsuța lui moș Anania, pădurarul statului, era departe, sub Bâtca Neagră, dincolo de mănăstirea Râșca. Aveam de mers până la ceasul al doilea din noapte [...]

Pușcașul [...] oftă și dădu din cap:

- Ehe! Anania acesta e om vechi de pădure. Bun pădurar și meșter vânător, de aceea cei mari nu l-au schimbat. Unde-a fost un urs, el l-a știut; unde-a trecut un cerb, el i-a găsit urma. Veneau boierii și-i spuneau așa: Moș Anania, ia să te vedem! - Și Anania se gândea, ca un gospodar bun: care cerb să-l dăm? oare să stricăm noi o câprioară de gustul boierilor? - Și-apoi își făcea el planurile... [...]

Mi s-a părut că ajung târziu la o cetate de piatră. Luna era ascunsă după munți și, în lumina zăpezii, o căsuță abia se deslusea. Un lătrat iute începu să sune după o ușă: parcă era cățeaua din poveste, cu dinții de fier și cu măselele de oțel. Ochii căsuței se aprinseră și ieși în prag portarul cetății. Lătratul cel învierșunat tăcu și cunoscul glasul prietenos al lui moș Anania.

- Aha! bine-ai venit!... [...]

- Ei? Ce mai faci, prietino Anania?

- Bine, bine... răspunse pădurarul stând cu spatele la sobă. Ia și noi ne petrecem vremea noastră și scădem și îmbătrânim, iar muntele crește! îl suim tot mai greu...

- ... Da' pădurea ce mai face, prietino Anania?

- Bine, ce să facă? Pădurea-i tot tânără.

Moș Anania zâmbea răspunzând. [...] Priveam trupu-i nalt și spătos și pletele-i albe ca omătul. Mustățile-i erau albe ca și pletele. Obrazu-i era ras din poaspăt și ochii aveau o lucire vie și neagră. Era moș Anania al nostru, [...] care în toți anii ne făcea un foc zdravăn, ne întindea otavă și lăvicere*, și-și scula baba ca să ne ospăteze. [...]

- Cucoane, să ieșim oleacă* pe afară... [...]

Deodată își duse mâna la ureche, ascultând: [...]

- Putem să intrăm... grăi el într-un târziu, zâmbind cu mâhnire; luna-i plină și pădurea tace. Iaca așa ies noapțile ș-ascult. Avem și noi bucuriile noastre când învie și se încheie* codrul, da, iarna-i cu neliniște, cu mare singurătate... Ies noapțile, ș-ascult; mie mi-i milă de sălbăticiunile cele blânde ca de niște frați ...

Dar deodată moș Anania păru a băga de samă că nu-i singur, și tăcu. Mă petrecu în casă și-mi pofți somn ușor....

(Mihail Sadoveanu, **Drum la moș Anania**)

*a crâșca - (despre zăpada înghețată) a scârțâi, a trosni

*lăvicere, lăicere - covoare țărănești de lână

*oleacă - puțin

*a se încheia - (aici) a înverzi

A. Limba română

1. Desparte în silabe cuvintele: „pornii”, „aspru”, „mănăstirea”, „lătrat”.	4 puncte
2. Precizează câte un sinonim al cuvintelor subliniate în enunțul „...în <u>lumina</u> zăpezii, o <u>căsuță</u> abia <u>se deslusea</u> ”.	4 puncte
3. Precizează cuvintele de bază de la care s-au format cuvintele: „portar”, „prietenos”.	4 puncte
4. Transcrie, din prima propoziție a textului marcat, un substantiv articulat și unul nearticulat.	4 puncte
5. Stabilește valoarea morfologică din text a cuvintelor subliniate:
„Căsuța <u>lui</u> moș Anania, <u>pădurarul</u> statului, <u>era departe</u> , sub Bâtca Neagră”.	4 puncte
6. Alcătuiește un enunț în care substantivul „vânător” să aibă funcția sintactică de complement direct.	4 puncte
7. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate: „Anania <u>acesta</u> e <u>om vechi de pădure</u> ”.	4 puncte
8. Transcrie subordonata din fraza „Mi s-a părut că ajung târziu la o cetate de piatră”, precizându-i felul.	4 puncte
9. Alcătuiește o frază în care să existe o propoziție subordonată circumstanțială condițională, având ca regent verbul <u>a ieși</u> .	4 puncte

B. Înțelegerea textului

10. Transcrie, din textul marcat, un grup de cuvinte prin care se fixează timpul întâmplărilor.	2 puncte
11. Transcrie, din același text, o structură care conține o imagine vizuală	2 puncte
12. Formulează o idee principală pe baza fragmentului pus în chenar.	2 puncte
13. Precizează două trăsături care să justifice faptul că textul aparține genului epic.	2 puncte
14. Explică, pe scurt, semnificația fragmentului „ <i>Ochii căsuței se aprinseră și ieși în prag
portarul cetății</i> ”.	4 puncte

Partea a II-a (18 puncte)

Scrie o compunere de 10 - 15 rânduri, în care să continui *descrierea* cu titlul „*Un apus de soare*” și cu următorul început:

Era vară. Eram cu prietenii într-o tabără la munte. În fiecare zi, spre seară, porneam către cel mai înalt vârf de lângă cabană. De acolo, vedeam ...

În compunerea ta, trebuie:

• să respecti convențiile specifice unei descrieri;	6 puncte
• să ai un stil și un conținut adecvate tipului de text și cerinței formulate;	8 puncte
• să respecti normele de exprimare, de ortografie și de punctuație.	4 puncte

Atenție! În compunere poți folosi și următoarele nume proprii: Florin, Doru, Cristina, Magda. Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă vei scrie compunerea în limita de spațiu precizată.

Partea a III-a (24 de puncte)

Scrie o compunere în care să prezinți trăsăturile personajului moș Anania din textul de la **Partea I** (Mihail Sadoveanu, ***Drum la moș Anania***). În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- precizarea, însoțită de exemple, a trei mijloace/ procedee de caracterizare existente în textul dat;
- numirea a trei trăsături (fizice și/ sau morale) ale personajului;
- ilustrarea trăsăturilor, prin referire la întâmplări/ la situații semnificative sau prin citate comentate;
- prezentarea relației dintre personajul moș Anania și alt personaj din textul dat.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie. Vei primi **12 puncte** pentru conținut (câte 3 puncte pentru fiecare cerință rezolvată) și **12 puncte** pentru redactare (*coerența textului* - 2 p.; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* - 2 p.; *ortografia* - 3 p.; *punctuația* - 3 p.; *așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea* - 2 p.).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea trebuie să aibă minimum 25 de rânduri scrise.